

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Farkas Lilla ügyvéd által képviselt felperesnek, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal alperes ellen letelepedési engedély tárgyában hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perben a Fővárosi Bíróság 2007. január 4. napján kelt 20.K.34.622/2006/9. számú jogerős ítélete ellen a felperes által 10. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán a 2007. november 28. napján megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Bíróság 20.K.34.622/2006/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak - külön felhívásra - 36.000.- /azaz harminchatezer/ forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I N D O K O L Á S

A sierra leonei állampolgárságú felperesnek, aki Magyarországra 2001. évben illegálisan érkezett, a menedékjogi kérelmét a Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Menekültügyi Igazgatósága a 2001. november 29. napján kelt 106-M-15.896/2001. számú határozatával megtagadta azzal, hogy a külföldi állampolgár a Magyar Köztársaság területéről nem kiutasítható.

A befogadottként humanitárius tartózkodási engedéllyel rendelkező felperes 2005. szeptember 15. napján letelepedési kérelmet terjesztett elő.

A Belügyminisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Budapesti és Pest Megyei Regionális Igazgatóság Engedélyügyi Főosztálya a 2006. április 18. napján kelt 106-1-6152/7/06-L. számú határozatával a felperes letelepedési engedély, valamint első lakóhely létesítése iránti kérelmét elutasította. Indokolásában megállapította, hogy a felperes magyarországi megélhetésének bizonyítékként érvényes munkaszerződését, munkavállalási engedélyét, munkáltatói keresetigazolását, továbbá az adóhatóságtól

a jövedelem-, a Bank Rt.-től a bankszámla igazolását csatolta. A munkáltatói kereset-kimutatás szerint a felperes 2005. január-augusztus hónapokban bruttó 57.000.- Ft/hó, 2005. szeptember-december hónapokban pedig bruttó 80.000.- Ft/hó jövedelemmel rendelkezett, az adóhatóság 2004. évre 106.000.- Ft bruttó összjövedelmet igazolt, mivel munkaviszonyának kezdő időpontja 2004. november 1. volt. A Bank Rt. a felperes számláján az igazolás kiállításának napján, 2005. augusztus 16-án 523.281.- Ft-ot kezelte. Az elsőfokú hatóság mérlegelési jogkörében eljárva azt állapította meg, hogy a felperes igazolt keresete az átlagos megélhetési viszonyok alapján, a mindennapi szükségleteinek kielégítésén túl a magyarországi egzisztenciája megteremtését nem teszi lehetővé, különös figyelemmel arra, hogy saját tulajdonú ingatlannal, egyéb vagyonnal és jelentős /pl. lakásvásárlásra alkalmas/ megtakarítással nem rendelkezik. A felperes reális bérleti díjú lakásbérleti szerződést - a jövedelmét, a lakhatására fordított összeget /havi 8.000.- Ft/, valamint az ingatlanpiaci árakat figyelembe véve - csak a megélhetését veszélyeztetve tudna kötni. Ezek alapján az elsőfokú hatóság a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény /a továbbiakban: Idtv./ 18. §-ának /1/ bekezdés d/ pontját, az Idtv. végrehajtására kiadott 170/2001./IX.26./ Korm. rendelet /a továbbiakban: Vhr./ 30. §-ának /2/ bekezdés c/ pontja alkalmazásával a felperes magyarországi megélhetését nem fogadta el biztosítotttnak, egyben a felperest tájékoztatta arról, hogy érvényes tartózkodási engedély birtokában továbbra is Magyarországon tartózkodhat.

A fellebbezés folytán eljáró Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal Idegenrendészeti Igazgatósága a 2006. augusztus 3. napján kelt 106-L-10843/1/2006. számú határozatával az elsőfokú határozatot az indokolás kiegészítésével helybenhagyta. Határozatában az alperes kiemelte, hogy a letelepedési engedély különös jelentőséggel bír, mivel a legmagasabb szintű magyarországi tartózkodásra jogosít, ezért a kérelmezőnek a letelepedés engedélyezéséhez azt kell igazolnia, hogy Magyarországon olyan biztos egzisztenciát teremtett, amely megélhetését hosszú távon megnyugtatóan biztosítja. Az alperes egyet értett az elsőfokú hatósággal abban, hogy a felperes magyarországi megélhetése nem biztosított.

A felperes keresetében a másodfokú határozat hatályon kívül helyezését és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Álláspontja szerint az Idtv. 18. § /1/ bekezdés d/ pontjának második fordulata szerinti feltétel teljesültségét igazolta, megélhetése biztosított. Hivatkozott arra, hogy a hatóságnak a letelepedési eljárás során nem a hosszú távú, hanem a kérelem elbírálásának időpontjában biztosított megélhetését kell vizsgálnia. A megélhetése alapját a rendszeres jövedelemforrása, a

munkaviszonya képezi, a banki megtakarítása csak a megélhetését kiegészítő tényezőként értékelendő.

Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével a felperes keresetét elutasította. Indokolásában idézte az Idtv. 18. §-ának d/ pontja második fordulatát, a Vhr. 30. §-ának /2/ bekezdését, és kifejtette, csak az a külföldi kaphat letelepedési engedélyt, aki magyarországi egzisztenciáját képes megteremteni, létfenntartásáról megfelelően tud gondoskodni. A jogalkotó az Idtv. indokolásában az egzisztencia szó tartalmának meghatározásaként a magyarországi lakhatás, és megélhetés biztosítottóságát írta elő. Az egzisztencia tehát többet jelent a megélhetésnél, magában foglalja a napi megélhetés mellett mindazon körülményeket, a saját tulajdonú ingatlant, vagyont, vagyoni értékű jogot, az anyagi ellátást hosszú távon biztosítani képes hozzátartozót, amelyek együtteséből egyértelműen megállapítható, hogy a külföldi Magyarországon beilleszkedett vagy legalább is az erre irányuló törekvése alapos, és az ehhez szükséges feltételek a rendelkezésére állnak. Az elsőfokú bíróság egyetértett az alperessel abban, hogy a felperes jövedelme a mindennapi megélhetését fedezi, továbbá, hogy a banki folyószámláján „látra” szólóan elhelyezett összeg tartós rendelkezésre állást nem igazol, és nem akkora mértékű, amelyből a hosszú távú egzisztenciáját képes lenne megteremteni. Az alperes megfelelően mérlegelte azt a körülményt is, hogy a felperes saját ingatlannal nem rendelkezik, lakhatása szívdességi alapon megoldott, így bármiféle probléma felmerülése esetén a rendelkezésére álló jövedelméből - ha el kellene költöznie - a szállását, valamint a megélhetését rendkívüli nehézségek árán tudná csak biztosítani. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság azt állapította meg, hogy az alperes határozata jogszerű.

A felperes felülvizsgálati kérelmében az ítélet hatályon kívül helyezését és a keresete teljesítését kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti az Idtv. 18. §-át, egyebekben megismételte és fenntartotta a kereseti kérelmében foglaltakat.

Az alperes az ítélet hatályában fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az Idtv. 18. §-ának /1/ bekezdése b/ pontja értelmében letelepedés céljából engedélyt az a külföldi kaphat, akinek magyarországi lakhatása és megélhetése biztosított. Az Idtv. indokolása szerint alapvető társadalmi érdek fűződik ahhoz, hogy csak az a külföldi kaphasson letelepedési engedélyt, aki magyarországi egzisztenciáját képes megteremteni, létfenntartásáról megfelelően tud gondoskodni. Az Idtv. 5. §-ának /1/ bekezdése szerint a külföldi megélhetése - az egészségügyi ellátást is beleértve - biztosított, ha arról saját maga, a családtagja, illetve az eltartására kötelezett más személy

jövedelméből gondoskodni tud, illetve igazolja, hogy képes a megélhetés anyagi fedezetét törvényes módon megszerezni. A kérelem engedélyezéséhez a jogszabályban előírt feltételek teljesültségét a kérelmező-felperesnek kellett bizonyítania.

A Vhr. 30. §-ának /1/ és /2/ bekezdése meghatározza, hogy a letelepedési engedély iránti kérelemhez milyen okiratokat kell csatolni, illetve, hogy a külföldi magyarországi megélhetése különösen mely tényekkel igazolható.

Az alperes határozatát mérlegelési jogkörben hozta meg, és az elsőfokú bíróság a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény /a továbbiakban: Pp./ 339/B. §-át alkalmazva megállapította, hogy a másodfokú hatóság a rendelkezésére álló bizonyítékokat okszerűen mérlegelte annak a kérdésnek az eldöntésében, hogy a felperes letelepedési kérelme a magyarországi megélhetése biztosítottasága körében az idézett jogszabályhelyek alapján alapos-e, avagy sem.

A Pp. módosításáról és az egyes közigazgatási nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról szóló 2005. évi XVII. törvény /a továbbiakban: Mód.tv./ 17. §-ának /3/ bekezdése 2005. november 1-jei hatállyal iktatta be a Pp.-be a 339/B. §-t, amely szerint mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozat akkor tekintendő jogszerűnek, ha a közigazgatási szerv a tényállást kellő mértékben feltárta, az eljárási szabályokat betartotta, a mérlegelés szempontjai megállapíthatóak, és a határozat indokolásából a bizonyítékok mérlegelésének okszerűsége kitűnik. A Mód.tv. indokolása szerint a mérlegelési jogkörben hozott határozatok felülvizsgálatához eddig a Pp. nem nyújtott a bíróságok számára támpontot; e joghézagot megszüntetendő az új rendelkezés a gyakorlatban már kialakult szabályt emelte törvényerőre. A hatóság mérlegelési jogkörben hozott közigazgatási határozatának jogszerűségéről az elsőfokú bíróság a perben lefolytatott bizonyítási eljárás eredményének mérlegelése alapján döntött.

A jogerős ítélet meghozatalát követő rendkívüli jogorvoslati eljárásban, a felülvizsgálati kérelem elbírálása során a Legfelsőbb Bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján dönt, a Pp. 275. §-ának /1/ bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban bizonyítás felvételének, a bizonyítékok felülmérlegelésének nincs helye. Az elsőfokú bíróság jogszabálysértését a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen vagy a logika szabályaival ellentétes mérlegelése megalapozhatja, ilyen jogsértést azonban a felülvizsgálati kérelem alapján a Legfelsőbb Bíróság nem állapított meg. Az elsőfokú bíróság értékelte a közigazgatási eljárás iratanyagát, a felek nyilatkozatait, és a bizonyítékokat a Pp. 206. §-ának /1/ bekezdése alapján a maguk összességében vizsgálta, és meggyőződése szerint bírálta el, a Pp. 339/B. § /3/ bekezdésében

foglaltak megfelelő alkalmazásával állapította meg, hogy az alperes mérlegelési jogkörben hozott határozata nem sértett jogszabályt.

A Pp. 324. §-ának /1/ bekezdése alapján a közigazgatási perben is alkalmazandó Pp. 164. §-ának /1/ bekezdése értelmében a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes a felülvizsgálni kért közigazgatási határozatok eljárási jogi és anyagi jogi jogszabálysértő voltát nem bizonyította.

Mindezek folytán a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet, amely a felülvizsgálati kérelemben hivatkozott jogszabályokat nem sértette meg, a Pp. 275. §-ának /3/ bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alperest a felülvizsgálati eljárásban köztisztviselője képviselte, ezért részére a Pp. 270. §-ának /1/ bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 75. §-ának /3/ bekezdése alapján perköltség nem állapítható meg.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati illeték viseléséről a Legfelsőbb Bíróság a költségmentesség alkalmazásáról szóló 6/1986./VI.26./ IM rendelet 13. §-ának /2/ bekezdése alapján rendelkezett.

Budapest, 2007. november 28.

**Bauer Jánosné dr. sk. a tanács elnöke, dr.Kurucz Krisztina sk.
előadó bíró, Lénártné dr.Márton Gizella sk. bíró**

A kiadmány hitelül:

tisztviselő